OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

Kriminaalipolitiikka ja rikosoikeusosasto 20.2.2026

Lainsäädäntöneuvos Joni Korpinen

Eduskunnan perustuslakivaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle eurooppalaista sähköisten todisteiden esittämismääräystä ja säilyttämismääräystä koskevaksi lainsäädännöksi (HE 175/2025 vp)

1. Yleistä

Hallituksen esityksessä ehdotetaan kansallista lainsäädäntöä, joka koskee eurooppalaista sähköisten todisteiden esittämis- ja säilyttämismääräystä. Kyse on EU-velvoitteiden toimeenpanosta eli EU:n yhteisistä pelisäännöistä sähköisten todisteiden hankkimiseksi rajat ylittävästi. Esityksessä ehdotetaan säädettävän asiaan liittyvän asetuksen täydentävästä kansallisesta sääntelystä (1. lakiehdotus). Lisäksi ehdotetaan kansallisesti täytäntöönpantavaksi asiaan liittyvä direktiivi (2. lakiehdotus). Edelleen tehdään näihin liittyvät tarpeelliset muutokset sakkotäytäntöönpanolakiin (3. lakiehdotus).

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan asetusta täydentävien säännösten osalta 18.8.2026 ja direktiivin täytäntöönpanon osalta 18.2.2026 samanaikaisesti, kun mainittuja EU-säädöksiä aletaan soveltaa.

Postiosoite
Postadress
Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Meritullinkatu 10
00170 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi
Fax
09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet
E-post, internet
kirjaamo.om@gov.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

2. Tausta

Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat 12.7.2023 asetuksen (EU) 2023/1543 eurooppalaisista esittämismääräyksistä ja eurooppalaisista säilyttämismääräyksistä sähköisten todisteiden hankkimiseksi rikosoikeudellisissa menettelyissä ja rikosoikeudellisten menettelyjen perusteella annettujen vapaudenmenetyksen käsittävien rangaistusten täytäntöönpanoa varten *(e-evidence-asetus*) sekä direktiivin (EU) 2023/1544 nimettyjen toimipaikkojen nimeämisestä ja laillisten edustajien nimittämistä koskevista yhdenmukaisista säännöistä sähköisten todisteiden keräämiseksi rikosoikeudellisissa menettelyissä (*e-evidence-direktiivi*).

E-evidence-asetuksessa säädetään perinteisestä rikosoikeusapuyhteistyöstä poikkeavasta pääosin suoraan yhteistyön malliin perustuvasta sähköisten todisteiden hankkimisesta toimivaltaisten viranomaisten ja toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevan yksityisen palveluntarjoajan kesken. Asetuksessa säädetään, miten ja millä edellytyksillä jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi velvoittaa Euroopan unionin alueella palveluita tarjoavan palveluntarjoajan toimittamaan tai säilyttämään sen hallussa olevan sähköisessä muodossa olevan tiedon käytettäväksi todistusaineistona käynnissä olevassa rikosoikeudellisessa menettelyssä. Kyse voi olla esimerkiksi sähköpostitietojen hankkimisesta muulta kuin Suomessa sijaitsevalta palveluntarjoajalta.

E-evidence-direktiivin sääntely puolestaan tukee muun ohella e-evidence-asetuksen mukaista sähköisten todisteiden hankkimista asettamalla soveltamisalaan kuuluville palveluntarjoajille velvollisuuden nimetä toimipaikka tai laillinen edustaja, joka vastaanottaisi toisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten antamia, sähköisten todisteiden keräämistä rikosoikeudellisissa menettelyissä koskevia esittämis- tai säilyttämismääräyksiä. Direktiivin soveltamisalaan kuuluvat myös EIO-direktiivi ja MLA 2000-yleissopimus.

E-evidence-asetus(ehdotusta) koskevat neuvottelut olivat Suomen kannalta haastavat. Suomi suhtautui asetusehdotuksen tavoitteisiin myönteisesti, mutta piti asetusehdotuksessa omaksuttua perusratkaisua – eli määräyksen antaneen jäsenvaltion suoraa yhteydenpitoa palveluntarjoajiin – ongelmallisena. Lopulta Suomi äänesti asetusehdotuksen hyväksymistä vastaan ja jätti tässä yhteydessä lausuman, jonka mukaan Suomi piti asetuksen mukaista

notifikaatiomekanismia kieltäytymisperusteineen riittämättömänä. Notifikaatiomekanismi tarkoittaa täytäntöönpanovaltion viranomaisten liittämistä mukaan määräyksen arviointiin eli tietyssä mielessä poikkeusta viranomaisten rajat ylittävään suoraan yhteydenpitoon toisessa jäsenvaltiossa toimivaan yksityiseen palveluntarjoajaan. Kieltäytymisperusteet mekanismissa tarkoittavat niiden seikkojen arviointia, joiden mukaan tietojen hankkiminen rajat ylittävästi olisi tai ei olisi asetuksen mukaan sallittua. Suomen varauksellisesta kannasta huolimatta asetusehdotus hyväksyttiin.

Suomen varauksellinen kanta perustui eduskunnan valiokuntien lausuntoihin. Asetusehdotuksen osalta saavutettu lopputulos ei vastannut erityisesti perustuslakivaliokunnan ja lakivaliokunnan lausunnoissa edellytettyä.

Perustuslakivaliokunta piti valtiosäännön kannalta ongelmallisena sääntelyssä palveluntarjoajille osoitettuja tehtäviä ja varsin itsenäistä asemaa. Perustuslakivaliokunta piti palveluntarjoajan sijaintivaltion viranomaisen toimivaltaa puuttua asetuksessa tarkoitettuihin määräyksiin varsin rajoitettuna niin soveltamisalaltaan kuin sisällöltäänkin, minkä vuoksi asetuksessa tuli edellyttää, että toisen jäsenvaltion viranomaisen toimittama tietojen säilyttämistä tai luovuttamista koskevaa määräys arvioidaan sen jäsenvaltion viranomaisen toimesta, jossa toimivalta palveluntarjoajalta tietoja pyydetään (PeVL 41/2018 vp, s. 2–3).

Lakivaliokunta niin ikään piti ongelmallisena palveluntarjoajille ehdotettua varsin laajaa vastuuta oikeudellisessa harkinnassa niiden vastaanottaessa tietopyyntöjä. Valiokunta piti ehdotettua sääntelymallia muun muassa oikeusturvasyistä ongelmallisena. Lakivaliokunta piti myös tärkeänä, että toisen jäsenvaltion viranomaisen toimittama tietojen säilyttämistä tai luovuttamista koskeva määräys arvioidaan sen valtion viranomaisen toimesta, jossa toimivalta palveluntarjoajalta tietoja pyydetään. Valiokunta katsoi lausunnossaan, että asetusehdotukseen sisältyvä toimintamalli toisen jäsenvaltion viranomaisen ja palveluntarjoajan välisestä yhteydenpidosta ei näin ollen ollut valiokunnan näkemyksen mukaan asianmukainen (LaVL 16/2018 vp ja LaVL 29/2018 vp). Lisäksi lakivaliokunta piti keskeisenä sen varmistamista, että ehdotusten perusteella ei synny tilannetta, jossa kynnys tietyn tutkintatoimen käytölle jäsenvaltiossa olisi erilainen valtioiden rajat ylittävissä tilanteissa kuin valtion sisällä tapahtuvassa rikostutkinnassa (LaVL 29/2018 vp).

E-evidence-asetus on suoraan sovellettava sitoen näin myös Suomea. Edellä mainitusta Suomen asetusehdotusta koskevasta neuvottelukannasta huolimatta on syytä ottaa huomioon toimintaympäristön muuttuminen ja sähköisten todisteiden korostunut tärkeys nykypäivänä suurimmassa osaa rikostutkintoja. Sääntelykokonaisuuden mukainen sähköisten todisteiden rajat ylittävä hankkimismekanismi on tärkeä toimivaltaisten viranomaisten rikostutkintakeino. Teknologinen kehitys on muuttanut rikollisuuden muotoja ja vaikuttanut merkittävästi rikosten selvittämismahdollisuuksiin. Merkittävästi muuttuneen sähköisen toimintaympäristön myötä myös sähköisten todisteiden hankkimista koskevan menettelyn ja mahdollisuuksien on ollut tarvetta kehittyä. E-evidence-sääntelyn mukainen sähköisten todisteiden rajat ylittävä hankkimismenettely nopeuttaa merkittävästi sähköisten todisteiden rajat ylittävää hankkimista verrattuna voimassa oleviin rikosoikeudellisen yhteistyön välineisiin.

E-evidence-asetukseen ja -direktiiviin liittyvän ehdotetun kansallisen sääntelyn osalta on käytetty tarpeellisilta osin kansallista liikkumavaraa sekä menettelyn asianmukaisen toiminnan varmistamiseksi että perusoikeuksien turvaamiseksi. Esimerkiksi oikeusviranomaisten mukanaolo menettelyssä on kansallisessa lainsäädännössä varmistettu tarvittavilta osin.

3. Esityksen keskeinen sisältö

Esitykseen sisältyvällä **1. lakiehdotuksella** annettaisiin asetusta täydentävät kansalliset säännökset. Esityksen mukaan eurooppalaisen esittämismääräyksen ja eurooppalaisen säilyttämismääräyksen antamiseksi toimivaltaisia viranomaisia Suomessa olisivat pääsääntöisesti esitutkintaviranomaiset. Syyttäjä tai tuomioistuin vahvistaisi määräykset tietoluokasta riippuen. Vahvistamismenettely on asetuksesta seuraava velvollisuus. Kokonaisuuden osalta on huomioitava, että joka tapauksessa määräysten antaminen edellyttäisi jäsenvaltioissa oikeusviranomaisen vahvistuksen ennen niiden toimittamista palveluntarjoajalle, pl. pätevästi todetut hätätapaukset, joissa edellytetään oikeusviranomaisen jälkivahvistusta.

Asetuksen mukaan oikeusviranomaiset voisivat antaa määräyksiä itsenäisesti, kun taas lainvalvontaviranomaisten osalta edellytetään oikeusviranomaisen vahvistusta. Kyse on asetuksesta suoraan seuraava velvollisuus, jonka osalta ei ole kansallista liikkumavaraa. Liikkumavara asiassa koskee sitä, että mahdollista on myös lainvalvontaviranomaisten

määräysten antaminen, edellyttäen oikeusviranomaisen vahvistuksen, verraten siihen tilanteeseen, ettei lainvalvontaviranomaiset voisi lainkaan toimia määräysten antavana viranomaisena. Tällä on mahdollistettu tarpeellinen kansallinen liikkumavara ottaen huomioon jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien erilaisuus, mikä on tarpeen myös Suomen järjestelmän kannalta. Oikeusviranomaisten vahvistusmenettely määräysten antamismenettelyssä toimii myös oikeussuojana rajat ylittävissä tiedonhankintatilanteissa ja on tarpeen erityisesti myös määräyksiä vastaanottavien palveluntarjoajien oikeusvarmuuden kannalta.

Suomeen tulevien määräysten täytäntöönpanomenettelyssä toimivaltainen viranomainen olisi pääsääntöisesti poliisi, mutta myös oikeusviranomaisten läsnäolo menettelyssä olisi tarvittavilta osin varmistettu. Täytäntöönpanomenettelyä ei sinänsä tule sekoittaa määräysten antamismenettelyyn ja siihen liittyvään oikeusviranomaisen vahvistusmenettelyyn. Täytäntöönpanomenettelyn ja siihen liittyvien toimivaltaisten viranomaisten osalta asetus sallii kansallista liikkumavaraa, jota on myös ehdotetussa laissa käytetty muun ohella varmistamalla oikeusviranomaisten läsnäolo menettelyssä tarvittavilta osin.

Asetuksen mukaisten seuraamusten määräämisen osalta Poliisihallitukseen perustettava seuraamuskollegio määräisi seuraamuksen toimivaltaisen täytäntöönpanoviranomaisen esittelystä. Tältä osin on niin ikään käytetty kansallista liikkumavaraa ottaen huomioon perustuslakivaliokunnan vakiintunut lausuntokäytäntö liittyen merkittävien seuraamusten määräämiseen yksittäisen virkamiehen toimesta. Seuraamuskollegion perustamiseen liittyviä vaihtoehtoja on esityksessä kattavasti arvioitu ja perustelluin vaihtoehto on Poliisihallitus ottaen huomioon asetuksen mahdollistama kansallinen liikkumavara ja se, että poliisi toimii päävastuullisena täytäntöönpanoviranomaisena (ks. tarkemmin esityksen s. 120–123).

Oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu olisi vähintään 1 000 euroa ja enintään kaksi prosenttia palveluntarjoajan edellisen tilikauden maailmanlaajuisesta vuotuisesta kokonaisliikevaihdosta. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu olisi vähintään 500 euroa ja enintään 10 000 euroa.

Esitykseen sisältyvällä **2. lakiehdotuksella** säädettäisiin palveluntarjoajille kuuluvista e-evidence-direktiivin mukaisesti velvoitteista ja vastuista sekä siitä, että Suomessa direktiivin mukaisena keskusviranomaisena toimisi Liikenne- ja viestintävirasto Traficom.

Keskusviranomainen muun muassa varmistaisi, että direktiiviä sovelletaan johdonmukaisella ja oikeasuhtaisella tavalla, tekisi EU-tasolla muiden vastaavien keskusviranomaisten ja komission kanssa yhteistyötä sekä vastaisi direktiivin mukaisen seuraamusmaksun määräämisestä. Palveluntarjoajalle määrättävä seuraamusmaksu olisi vähintään 1 000 euroa ja enintään 100 000 euroa. Direktiivin mukaisen keskusviranomaisvalinnan osalta esityksessä on laajasti arvioitu tarkoituksenmukaisinta vaihtoehtoa kansallisesti (s. 127–131).

Lisäksi oikeusministeriön tämänhetkisen tiedon mukaisesti myös useassa muussa jäsenvaltiossa oltaisiin nimeämässä direktiivin mukaiseksi keskusviranomaiseksi vastaavanlainen kansallinen viranomainen kuin Suomessa Traficom. Täten myös EU-tason yhteistyön kannalta tarkoituksenmukaisinta on, että jäsenvaltioissa keskusviranomaisina toimisivat toisiaan vastaavat kansalliset viranomaiset.

Sakon täytäntöönpanoa koskevaan lakiin lisättäisiin edellä mainitut seuraamusmaksut (**3. lakiehdotus**).

4. Pääasialliset vaikutukset

4.1 Yleistä

Esityksen mukaisesti vaikutuksia voidaan ennen täytäntöönpanon alkamista arvioida vain alustavasti. Esityksen mukaan talouspoliittisen ministerivaliokunnan vuoden 2024 linjauksen mukaisesti resurssitarpeet hoidetaan nykyisten määrärahojen puitteissa. Esityksen mukaan täytäntöönpanon vaatimien resurssien määrää tulee seurata ja mikäli toteumat osoittavat merkittäviä poikkeamia arvioidusta ja täytäntöönpanonvaikutukset ovat merkittävästi arvioitua suurempia voidaan tilannetta tarkastella myöhemmissä talousarvioissa.

E-evidence-asetus

Asetuksen tarkoituksena on tehostaa ja nopeuttaa huomattavasti toimivaltaisten viranomaisten rajat ylittävää pääsyä sähköiseen todistusaineistoon. Asetuksen määräajat tiedon esittämismääräysten noudattamiselle ovat selkeästi lyhyempiä kuin muissa rikosoikeudellista yhteistyötä koskevissa välineissä. Asetuksen mukaisesti peruslähtökohtana

on 10 päivän määräaika eurooppalaisessa esittämismääräyksessä tarkoitettujen tietojen toimittamiseksi. Asetuksen 10 artiklan 4 kohdan mukaisissa hätätapauksissa palveluntarjoajien tulisi kuitenkin pystyä toimimaan viimeistään kahdeksan tunnin kuluessa esittämismääräystä koskevan esittämismääräystodistuksen (EPOC-todistus) vastaanottamisesta. Jos ilmoitus täytäntöönpanoviranomaiselle vaaditaan 8 artiklan nojalla, asia on ratkaistava 10 artiklan 4 kohdan mukaan viimeistään 96 tunnin kuluessa 8 artiklan mukaisen ilmoituksen vastaanottamisesta.

Asetuksen mukaisen menettelyn tarkoituksena on myös helpottaa palveluntarjoajien asemaa, koska jo nykyään palveluntarjoajat vastaanottavat merkittäviä määriä niiden hallussa olevan tiedon esittämistä koskevia pyyntöjä toisista valtioista, mutta palveluntarjoajilla ei ole selkeitä sääntöjä siitä, miten niiden tulisi näissä tilanteissa menetellä.

Suurin osa vaikutuksista johtuu asetuksen suoraan sovellettavista säännöksistä, eikä tässä esityksessä ehdotettavasta sääntelystä. Asetuksen mukainen tietojen hankkimista koskeva menettely aiheuttaa lisätehtäviä ja muita viranomaisvaikutuksia poliisihallinnossa, tuomioistuimissa (erityisesti Helsingin käräjäoikeudessa) ja Syyttäjälaitoksessa. Vaikutuksia voi myös olla Tullin, Rajavartiolaitoksen ja Oikeusrekisterikeskuksen osalta. Samoin sekä taloudellisia että muita vaikutuksia voi olla pakkokeinomenettelyihin ja puolustuksen järjestämiseen liittyvien avustajanpalkkioiden ja -kulujen osalta. Asetuksen täytäntöönpano myös edellyttää muun muassa tietojärjestelmämuutoksia ja henkilöstön koulutusta.

E-evidence-direktiivi

Direktiivin mukaisten yhdenmukaistettujen sääntöjen voidaan arvioida parantavan toimintaedellytyksiä sähköisten todisteiden hankkimiseksi rajat ylittävästi.

4.2 Taloudelliset vaikutukset

4.2.1 Viranomaiset

E-evidence-asetuksen mukaisella rajat ylittävällä sähköisten todisteiden hankkimisella on taloudellisia vaikutuksia useamman viranomaisen kannalta ottaen huomioon sekä

eurooppalaisten esittämismääräysten ja eurooppalaisten säilyttämismääräysten antamiseen liittyvä menettely että Suomessa sijaitseville palveluntarjoajille saapuvien määräysten mahdolliseen täytäntöönpanoon liittyvät menettelyt.

E-evidence-direktiivin osalta ehdotettavasta uudesta keskusviranomaistehtävästä arvioidaan aiheutuvan Liikenne- ja viestintävirastolle taloudellisia vaikutuksia. Oikeusrekisterikeskukselle tulisi lisätehtäviä uuden seuraamusmaksun täytäntöönpanemisesta.

Arvioidut vuosittaiset resurssitarpeet poliisin, syyttäjien, tuomioistuinten, Oikeusrekisterikeskuksen ja Liikenne- ja viestintäviraston osalta arvioidaan olevan vuodesta 2026 lukien yhteensä noin 737 000–1 611 450 euroa.

Lisäksi alustavan arvion mukaan e-evidence-sääntelyn osuus hajautettuun tietojärjestelmäkuluihin liittyen olisi noin 200 000–250 000 euroa.

VIRANOMAINEN	HTV-ARVIO	€-ARVIO
Poliisi	3–5	215 700–359 500
Seuraamuskollegio (Poliisihallitus)	0–0,5	0–35 950
Syyttäjät	3–5	258 000–430 000
Tuomioistuimet	1–3	112 000–336 000
Liikenne- ja viestintävirasto	1,5–3	150 000–450 000
Yhteensä	-	**737 000–1 611 450**

4.2.2 Palveluntarjoajat

E-evidence-asetuksella ja -direktiivillä on palveluntarjoajiin myös taloudellisia vaikutuksia, jotka aiheutuvat esimerkiksi toimivien sisäisten menettelyiden järjestämisestä siten, että palveluntarjoajat voivat noudattaa niille kuuluvia asetuksesta ja direktiivistä johtuvia velvoitteita. Toisaalta yhteiset pelisäännöt EU:ssa myös edellä mainitusti parantavat

palveluntarjoajien asemaa. Vaikutuksia voidaan ennen täytäntöönpanon alkamista arvioida vain alustavasti.

Nimettyjen toimipaikkojen tai tapauksen mukaan laillisten edustajien nimeämis- ja ilmoitusvelvollisuuksien noudattamisen ei itsestään arvioida aiheuttavan palveluntarjoajille merkittäviä kustannuksia. Kustannuksia aiheuttaisi kuitenkin direktiivistä johtuva palveluntarjoajien velvollisuus nimittää nimetty toimipaikka tai tapauksen mukaan laillinen edustaja sekä antaa näille tarvittavat valtuudet ja resurssit direktiivin 1 artiklan 2 kohdan soveltamisalaan kuuluvien päätösten ja määräysten noudattamiseksi. Kustannuksia voi myös aiheutua siitä, että direktiivin velvoitteiden vuoksi joudutaan perustamaan erikseen sisäinen järjestely.

Ottaen huomioon e-evidence-asetuksessa säädetyt määräajat määräysten noudattamiseksi palveluntarjoajien tulisi varmistaa, että niitä edustavilla tahoilla olisi riittävät resurssit järjestääkseen toimintansa niin, että ne voivat ottaa vastaan määräyksiä ja toimittaa niiden kohteena olevia tietoa tai säilyttää tietoja asetuksen edellyttämissä määräajoissa. Tämä voisi käytännössä tarkoittaa myös esimerkiksi mahdollista ympärivuorokautisen päivystysjärjestelmän järjestämistä palveluntarjoajan tai sitä edustavien tahojen osalta. E-evidence-asetuksen johdanto-osan kappaleessa 70[1] on erikseen huomioitu myös mikroyritykset.

4.3 Perus- ja ihmisoikeusvaikutukset

E-evidence-asetuksen sääntely on merkityksellistä erityisesti perustuslain 10 §:ssä turvatun yksityiselämän, henkilötietojen ja luottamuksellisen viestin suojan näkökulmasta.

[1] Arvioidessaan yksittäistapauksessa asianmukaista taloudellista seuraamusta toimivaltaisten viranomaisten olisi otettava huomioon kaikki asiaankuuluvat olosuhteet, kuten rikkomisen luonne, vakavuus ja kesto, onko rikkominen ollut tahallista vai tuottamuksellista, onko palveluntarjoaja asetettu vastuuseen vastaavista aiemmista rikkomisista sekä rikkomisesta vastuuseen asetetun palveluntarjoajan taloudellinen vahvuus. Poikkeuksellisissa olosuhteissa tällainen arviointi voisi johtaa siihen, että täytäntöönpanoviranomainen päättää olla määräämättä taloudellisia seuraamuksia. **Tältä osin on tarpeen kiinnittää erityisesti huomiota mikroyrityksiin, jotka jättävät noudattamatta eurooppalaista esittämismääräystä tai eurooppalaista säilyttämismääräystä hätätapauksessa sen vuoksi, että niiltä puuttuu henkilöresursseja virka-ajan ulkopuolella, jos tiedot toimitetaan ilman aiheetonta viivytystä.**

Asetuksessa säädetään tarpeellisista suojakeinoista perusoikeuksien toteutumisen turvaamisen kannalta. Ensinnäkin eurooppalaisen esittämis- ja säilyttämismääräyksen antaminen edellyttäisi vähintään joko syyttäjän tai tuomioistuimen vahvistuksen. Lisäksi vaikka asetuksessa on pääsääntöisesti kyse suorasta yhteydenpidosta yksityisten palveluntarjoajien kanssa, täytäntöönpanovaltion toimivaltaisten viranomaisten osallistuminen menettelyyn on turvattu tarvittavilta osin.

Lisäksi asetuksessa säädetään erikseen tehokkaista oikeussuojakeinoista niille henkilöille, joiden tietoja eurooppalaisella esittämismääräyksellä on pyydetty (18 artikla, 1. lakiehdotuksen 9 §). Myös palveluntarjoajien osalta kansallisesti tulee olla oikeussuojakeino mahdollisesti määrättävään seuraamusmaksuun liittyen (16 artiklan 10 kohta, 1. lakiehdotuksen 22 § ja 2. lakiehdotuksen 10 §).

Esityksessä ehdotettavassa asetusta täydentävässä kansallisessa sääntelyssä säädettäisiin asetuksen mahdollistamalla tavalla määräyksen antavan viranomaisen mahdollisuudesta poiketa asetuksessa säädetystä velvollisuudesta ilmoittaa ilman aiheetonta viivytystä henkilölle, jonka tietoja pyydetään, tiedon esittämisestä eurooppalaisen esittämismääräyksen perusteella. Ehdotetulla sääntelyllä on siten yksityiselämän ja henkilötietojen suojaa kaventavaa vaikutusta, sillä ehdotuksella rajoitettaisiin rekisteröidyn oikeutta saada ilmoitus tietojensa käsittelystä. Esityksessä ehdotettavat rajoitukset on kuitenkin rajattu välttämättömään, ja henkilölle ilmoittamista voidaan viivyttää, rajoittaa tai jättää se kokonaan tekemättä ainoastaan rajatuissa käyttötarkoituksissa. Välttämättömyyden ja oikeasuhteisuuden varmistamiseksi oikeuksien rajoittaminen edellyttäisi aina tapauskohtaista punnintaa, ja määräyksen antavan viranomaisen tulisi valita rajoituksen tarkoituksen kannalta toimenpide, joka rajoittaa rekisteröidyn oikeuksia mahdollisimman vähän. Ehdotettavassa laissa säädettäisiin lisäksi erityisistä suojatoimista (muun muassa oikeuksien käyttämistä tietosuojavaltuutetun välityksellä), joilla minimoidaan rekisteröidyn oikeuksien kaventavaa vaikutusta.

Esityksessä ehdotettavassa asetusta täydentävässä kansallisessa sääntelyssä on otettu huomioon perus- ja ihmisoikeuksien suojan turvaaminen siltä osin kuin asetuksen sallima kansallinen liikkumavara sen mahdollistaa. Esimerkiksi täytäntöönpanomenettelyn osalta

ehdotetaan säädettäväksi oikeusviranomaisten osallistuminen täytäntöönpanomenettelyyn (1. lakiehdotuksen 11 § ja 14 §).